

[Melchior.]

På det kulturelle område oplever vi for tiden et penduludsving, som jeg må betegne som et tilbageslag. Lad være, at vi på nogle områder er kommet lovlig langt ud — nævnte filmproducentens vulgære form er efter min mening langt ude — men det er netop kun min private mening. Som folketingsmedlem og lovgiver ønsker jeg ikke at have nogen mening om, hvilken kunst eller hvilke kulturprodukter der skal nyde fremme og støtte.

Folketinget beskæftiger sig i forvejen med alt for mange ting. Vi laver paragraffer om mange forhold, som vi ikke kan overskue og ikke kan gennemskue. Intet over og intet ved siden af folketetinget er et udmærket motto, så længe folketetinget holder sig til at beskæftige sig med politiske forhold. Hertil vil nogle indvende, at alt er politik, og det er selvfølgelig et definitionsspørgsmål, men der er i hvert fald områder, der ikke egner sig til politisk stillingtagen.

Helt galt ville det være, hvis et flertal skulle være bestemmende for, hvad god kunst er. Et gammelt ord siger, at om smagen kan man ikke diskutere. Dette er i lighed med en del andre gamle ord noget vrøvl. Det eneste, man netop kan med smagen, er at diskutere den. Hvad man ikke kan, er at blive enig om den. Hvis et befolkningsflertal eller et repræsentativt flertal i en folkevalgt forsamling skulle afgøre, hvad der er acceptabel kunst og kultur, ville kunstens fornyelse være afskåret. Ny kunst, som forstås af de mange, er ganske sikkert ikke ny.

Der står i grundloven, at f. eks. skattelove ikke kan gøres til genstand for folkeafstemning. Det samme burde gælde for kunstlove, i hvert fald hvis de beskæftiger sig med andet end rammebevillinger. Heri ligger ingen foragt for folkets smag. Jeg er tilhænger af det populære, af det folkelige, men ligesom ny forskning ikke udelukkende kan være formålsbestemt, således kan ny kunst ej heller være det. Der er intet så svingende som menneskers smagsdomme, og det i dag forkætrede er morgendagens populære og foretrukne.

Kulturministeren har sandelig nok at bestille, og det er ikke alene, fordi hun tillige skal være justitsminister. Hvis ministeren nu også skal overveje, hvad der tjener til at

nedbryde Danmarks omdømme i udlandet, må hun sandelig skifte titel fra kulturminister til kulturpave. Og en kvindelig pave har man dog ikke hørt om endnu.

Hvad er det i det hele taget for en reverens for udlandet? Jeg holder meget af udlandinge, og jeg er ganske neutral over for, hvor folk er født, og hvor de bor. De er medmennesker. Men hvis noget i øvrigt er anvendeligt herhjemme, kan jeg sandelig ikke skele til, om der er nogen i Rom, i Jerusalem eller i Delhi, der ikke kan lide det. Hvor mange og hvor mange lande mener kristeligt folkeparti egentlig skal være med til at afgøre vort omdømme? Der er i hvert fald ikke tænkt på en lille milliard kinesere.

Jeg er taknemlig for, at kulturministeren har betakket sig for hvervet som filmcensur. Det frisind, som har kendetegnet hendes forgængere, falder hende naturligt. Den eneste indvending mod ministerens tale skulle være, at hun finder det uholdbart, at nogle ganske få mennesker skal kunne træffe dispositioner, som eventuelt føles krænkende af 100.000 andre mennesker. Ja, men det er nu engang vilkårene, hvis det som før sagt ikke skal være en majoritet, der disponerer over kulturmidlerne.

I øvrigt har forslagsstillerne jo tænkt sig, at det skal være ét eneste menneske, der skal have vetoret i den slags sager, så selv om det i dette tilfælde skulle være en minister, bliver det altså kun ét menneske.

Ministerens tanke om, at statsstøttede film må kunne vises herhjemme og altså ikke må være i strid med f. eks. gældende injurie- og blasfemilovgivning, synes jeg er fortrinlig, og mit parti vil gerne medvirke til en praktisk udformning af denne selvfølgeligelige regel, som næsten er så indlysende, at den burde være overflødig.

Den fremlagte synopsis til lovgivning om film og biografer bør herudover ikke nyde støtte. Manuskriptet bør kasseres som uegnet til opførelse. Tankerne bag det bør dømmes til korsfæstelse uden chance for, skal vi sige genopståen.

Poul Dam (SF):

Det foreliggende lovforslag er på kanten af grundloven. Grundlovsparagraffen om, at censur og andre forebyggende foranstaltninger ingen sinde kan genindføres, er efter min mening i sig selv til hinder for, at man